

LAND wijzer - NIEUWS november 2009

Na de roodbruine warmte van september,
na van oktober 't zwaar en donker goud,
keren de heldre dagen van november
met ijlen geur van brandend turf en hout,
van rijpe appels, rottend loof. Reeds koud
worden de morgens in de kale velden,
waar raven, met den ondergang vertrouwd,
de heerschappij aanvaarden; sombre helden,
die zich met nog somberder roepen melden.
Op het vochtige land strijken zij neer,
waar zij op paarden en op honden schelden,
en zij voorspellen vorst en winterweer.

*Koos Schuur
Fragment uit "Novemberland"*

Onze bloemlezing van agrarisch geïnspireerde poëzie leidt in dit maandelijks editoriaaltje vaak tot allerlei symbolische bespiegelingen. Deze keer niet. Gewoon een mooi novemberversje om mee te beginnen. Gekozen omdat het een schilderijtje-met-woorden is, dat de verbeelding als vanzelf herinnert aan Middeleeuwse miniaturen, of de meesterlijke doeken van Boeren-Bruegel.

Tot daar de poëzie, want de hoofdmoot van deze nieuwsbrief is heel wat prozaïscher. Zorg en bekommernis om het dubbele fundament waaraan de landbouw steeds opnieuw zijn ontkiemen dankt : de bodem en het zaad.

Toch gaan de enigszins bezorgde gesprekken over grond en GGO's waarover we in deze nieuwsbrief mogen berichten niet over "de ondergang". In tegendeel, er zit licht in, er komt beweging in, hier en daar is zelfs een sprankel vuur te zien.

Maar laten we eerst maar eens kijken wat er in de opleidingen oplicht, beweegt en sprankelt.

Koen Dhoore

Begeleide intervisie in onze landbouwopleiding

Verdiepend leren van elkaar

Naar analogie met het succesvolle project "BD-beroepsontwikkeling" van de Nederlandse BD-vereniging introduceren we in onze 2-jarige landbouwopleiding 'begeleide intervisie' als werkvorm om onze cursisten te ondersteunen in het leren van elkaar. Dat leidt tot een waardevol leerproces waarbij deze keer niet het hoofd (kennis) of de handen (ervaring) centraal staan, maar het hart (verbinding). Een gerichte coaching

die we vanuit Landwijzer hebben aangevraagd en gekregen door mensen van de internationaal vernieuwende New Adult Learning Mouvement (NALM), leerde ons dat juist de versterking van het middengebied (tussen kennis en ervaring) in onze opleiding nog een grote uitdaging was. Dat proberen we nu stap voor stap in te vullen.

[Lees meer ...](#)

Terre de Liens

Op 19 oktober kwam Sjoerd Wartena, geboren Nederlander maar al 35 jaar boer in Frankrijk en voorzitter van Terre de Liens, naar Vlaanderen en hield er op vraag van Landwijzer een voordracht over de aanpak van het grondprobleem in Frankrijk. Meer dan dertig mensen, deels Landwijzer-studenten maar ook vertegenwoordigers van zowat alle organisaties die om het grondprobleem bekommerd zijn, woonden deze begeesterende avond bij.

[Lees meer...](#)

Onbedoelde neveneffecten van genetische manipulatie

Eind september kwam Craig Holdrege van The Nature Institute (New York) naar Brussel om er op uitnodiging van Demeter International een lezing te houden met als thema “Unintended side effects of genetic engineering”. Craig Holdrege is bioloog, directeur van The Nature Institute en auteur van het in 2008 verschenen boek “ Beyond Biotechnology: The Barren Promise of Genetic Engineering .

[Lees meer...](#)

STANDPUNT : Bepalen de nieuwkomers voortaan de Bio-regels ?

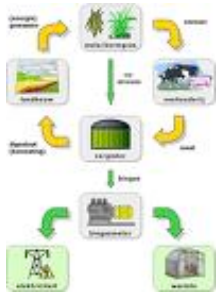

Bij VILT (26/10) en in de Bioknipsels (29/10) verscheen onlangs een mededeling vanuit REO Veiling Roeselare. De woordvoerster, Lut De Bruyne, heeft in een persmededeling perspectieven geschetst voor toekomstige bio-telers rondom de Roeselaarse veiling en tevens een info-avond aangekondigd ivm mogelijke omschakeling ism ‘Bio zoekt Boer’. De nood aan groei in de bio-sector wordt ook door gangbare landbouwstructuren gezien én aangepakt, dat is goed nieuws ! Maar het bleef niet bij deze heuglijke aankondiging, er was meteen ook sprake van een “belangrijke voorwaarde” waaraan de bio-sector moet voldoen opdat dit project een succesverhaal zou kunnen worden.

[Lees meer ...](#)

Vergisting van Biomassa voor ‘Groene’ energie : ... en wat met het restproduct ?

Als het gaat om het inzetten van biomassa voor het opwekken van hernieuwbare (groene) energie, moeten we een onderscheid maken tussen opwekking van energie door **verbranding** en door **vergisting** van biomassa. Dat onderscheid wordt niet altijd expliciet gemaakt. Bij de vergisting van organisch materiaal blijft er een belangrijke restfractie over. Wat is de ‘waarde’ daarvan ? En wat als men dit op grote schaal gaat dumpen of ‘valoriseren’ in de landbouw ?

[Lees meer ....](#)

Internationaal appèl tegen patentering

Landwijzer zet zich hoofdzakelijk in VÓÓR verandering, verduurzaming, vernieuwing, ... in de landbouw. Toch moet je je af en toe ook eens duidelijk uitspreken TEGEN iets. De alarmerende pogingen van grote multinationals om op steeds meer terreinen van onze voedselvoorziening (agrochemie, zaad, veredeling, voedingsadditieven, water, ...) cruciale monopolies uit te bouwen, dwingen ons tot actie. Doe mee !

[Lees meer ....](#)

Aankondiging : Economie kan ook anders

De Vereniging voor Associatieve Economie organiseert 3 verdiepingsavonden rond het thema “Economie kan ook anders, associaties als sleutel”. Deze gaan door op 9, 16 en 23 november a.s. in Gent in ‘De Blauwe Bloem’ (associatieve bio-winkel) Lange Steenstraat 52, telkens van 19.45 tot 22.15 u.

Meer info op : www.ae-vereniging.org (studiegroepen – reeks B)

De uitgangspunten van de associatieve economie en van Community Shared Agriculture (CSA) zijn dezelfde; deze avonden kunnen dus ook verdiepend werken voor mensen die interesse hebben in CSA.

Aankondiging: TRANSITIE

Van olie-afhankelijkheid naar lokale veerkracht

Klimaatchaos – piekolie – geldcrisis

Wil je meer **inzicht** ?

Ben jij ook op zoek naar **positieve uitwegen**?

Kom naar de **INLOOPTWEEDAAGSE** van de impulsgroep transitie Antwerpen

Op zaterdag 28 en zondag 29 november van 9u30 tot 17u00

In het Ecohuis aan de Turnhoutsebaan 139 in 2140 Borgerhout;

De prijs voor dit weekend is € 20, drank en lunch inbegrepen.

Inschrijven en informatie op www.transitie.be/inloopdagen!

---

vorige editie herlezen? klik dan [hier](#)

Wenst u deze nieuwsbrief niet meer te ontvangen? Klik dan [hier](#)